

เรื่อง เรือนนายหอม รามสูต

รายละเอียด

บนถนนเทศบาล มีเรือนไทยที่มีสถาปัตยกรรมงดงามอยู่จำนวนมาก ล้วนเหลือจากไฟไหม้ครั้งใหญ่ในเมืองกำแพงเพชร เมื่อเดือนเมษา ๒๕๐๖ จากวัดเสด็จก่อนถึงการประปាកำแพงเพชร มีเรือนทรงปั้นหยาหลังใหญ่ชั้นเดียว อยู่ติดถนนเทศบาล มีอายุ ราว ๑๐๐ ปี เป็นบ้านของนายหอม รามสูต บุตรชายของหลวงพิพิธภัย (หวน) รองเจ้าเมือง (รองผู้ว่าการเมือง) กำแพงเพชรในสมัยรัชกาลที่ ๕ และนางจัน เป็นน้องชายของแม่หวีด คณงามเมืองกำแพงเพชร เป็นหลานของพระยารามณรงค์สงคราม เจ้าเมืองกำแพงเพชรในอดีต นายหอมเกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓ และเสียชีวิต เมื่อ ปี ๒๕๑๗ รวมอายุ ๗๔ ปี นายหอม สมรสกับ นางบุญสม (๒๔๔๕-๒๕๑๓) รวมอายุ ๖๘ ปี ท่านเป็นคหบดีคนสำคัญท่านหนึ่งในเมืองกำแพงเพชร มีลูกหลานหลายคน หลวงพิพิธภัย (หวน) บิดาของนายหอม เป็นเจ้าของดาบฝักทองพระราชทานจากพระพุทธรยอดฟ้าจุฬาโลกคนสุดท้าย เมื่อพระพุทธรเจ้าหลวงเสด็จประพาสต้นกำแพงเพชร ท่านได้ถวายดาบฝักทองคืนแด่พระพุทธรเจ้าหลวง พระพุทธรเจ้าหลวงทรงพระราชทานดาบฝักทองให้เป็นพระแสงราชศัสตราประจำเมืองกำแพงเพชร มิฉะนั้นนายหอม รามสูต อาจเป็นเจ้าของดาบสำคัญนี้ ปัจจุบันบ้านหลังนี้เป็นกรรมสิทธิ์ของนางศิริลักษณ์ ชาญเขียว หลานตาของนายหอม รามสูต

สถาปัตยกรรม

บ้านหลังนี้ เป็นบ้านทรงปั้นหยา (เรือนไม้แบบยุโรป มุงหลังคาด้วยกระเบื้อง หลังคาทุกด้านชนกันแบบพีระมิด ไม่มีหน้าจั่วเรือนปั้นหยาปรากฏมีอยู่ที่หลังคาพระราชวังต่าง ๆ ที่สร้างในสมัยต้นรัชกาลที่ 4 ซึ่งเป็นแบบปั้นหยา จากเรือนปั้นหยาได้วิวัฒนาการมาเป็นเรือนมะนิลา คือบางส่วนเป็นเรือนหลังคาปั้นหยาแล้ว เปิดบางส่วนให้มีหน้าจั่ว ในสมัยที่เรือนแบบมะนิลาซึ่งคงจะแพร่หลายมาจากเมืองมะนิลา) เข้ามาสู่ความนิยมอย่างแพร่หลายในพระราชวัง แล้วสู่วังของเจ้านายในราชสำนัก และมาสู่เรือนของผู้มีอันจะกินในต่างจังหวัดในที่สุด หลังคาทรงปั้นหยาปัจจุบันจะนิยมทำหลังคาทรงปั้นหยากันมาก เพราะลักษณะของหลังคาปั้นหยานั้น จะมีด้านเฉียง 4 ด้าน ทั้งด้านหน้า ด้านหลัง และด้านข้าง ในทางฮวงจุ้ยบอกหลังคาทรงปั้นหยา น้ำจะไหลลงได้ทั้งสี่ด้านของบ้าน ในทางฮวงจุ้ยถือว่าดี ประโยชน์ของหลังคาทรงปั้นหยา ยังเป็นตัวป้องกันแดดและฝนได้ทุกด้านของบ้านอีกด้วย ทำให้ตัวบ้านไม่ปะทะกับลมฝนและแสงแดดที่มากเกินไป ซึ่งจะส่งผลให้บ้านได้รับความเสียหายได้ บ้านหลังนี้ได้รับการเปลี่ยนกระเบื้องหลังคาใหม่ จากกระเบื้องโบราณ เป็นกระเบื้องสมัยใหม่ แต่ยังรักษาโครงหลังคาไว้ บานเพ็ญมเป็นการเข้าไม้แบบฝาปะกน พื้นบ้านเป็นไม้สัก ชัดใหม่ทั้งหลัง ปัจจุบันเปิดเป็นร้านขายเสื้อผ้าไทย นับว่าเป็นเรือนไทยอีกหลังที่น่าสนใจมากไม่แพ้เรือนใดๆ ในกำแพงเพชร

คำสำคัญ : สถาปัตยกรรม, บ้านเรือนโบราณ

ที่มา : สันติ อภัยราช. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการอบรมมัคคุเทศก์ เทศบาลเมืองกำแพงเพชร.

กำแพงเพชร: เทศบาลเมืองกำแพงเพชร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2020-03-05

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=1352&code_db=610007&code_type=01